

The
of
Sweden®

UTVECKLINGSSTRATEGI FÖR ÖREBROREGIONEN

Förord

Örebroregionens regionala utvecklingsstrategi är en gemensam vägvisare för regionens framtidsarbete. Syftet är att skapa bästa möjliga framtid för människor och verksamheter i den region där vi alla verkar. Strategin vänder sig till de personer och organisationer som vill vara med och påverka regionens långsiktiga utveckling. Strategin kommer att vara styrande för aktörer på nationell och regional nivå, stödjande för de som verkar på kommunal och lokal nivå och inspirerande för de som finns i näringslivet och den ideella sektorn.

Arbetet med att utforma en regional utvecklingsstrategi för Örebroregionen har pågått under tre år. Mer än tusen personer från kommuner, landstinget, näringslivet, universitetet, ideell sektor och statliga myndigheter har bidragit i en omfattande dialog. Ett stort antal aktiviteter har anordnats och en mängd framtagna dokument bildar grund för strategin. För den som vill fördjupa sig finns detta material att hämta på www.regionorebro.se/rus.

Nu stundar genomförandet. Program och handlingsplaner ska leda till att det nu blir ”verkstad” av den övergripande strategin. Vi hoppas att det dokument du nu har i handen inspirerar dig att ta din del av ansvaret för utvecklingen av vår region.

Det är vi människor som formar framtiden. För att påminna oss om det har vi valt att illustrera omslaget till vår regionala utvecklingsstrategi med bilder av två unga regioninvånare. Människor med drömmar och idéer som behövs för morgondagen.

När vi i dokumentet skriver vi, menar vi alla oss som vill och kan påverka Örebroregionens utveckling.

Irén Lejegren (S)
Ordförande i regionstyrelsen

Ola Karlsson (M)
2:e vice ordförande i regionstyrelsen

P.S.

Skriften Örebroregionen igår och idag ger några reflektioner om framväxten av vår region och de förutsättningar där framtiden nu tar avstamp. Där finns också en guide till underlagsrapporter och övrig litteratur som har använts i strategiprocessen. Du hittar skriften på www.regionorebro.se/rus.

Innehåll

7 The Heart of Sweden

7 Därför behöver vi en regional utvecklingsstrategi

8 Både vi och omvärlden förändras

8 Globaliseringen är här

8 Klimatförändringen utmanar

8 En värld av individer

8 Ökat behov av förnyelse och specialisering

9 Kunskapsekonomin växer

9 Låg utbildningsnivå

9 Samarbete skapar värden

9 Dynamiska regioner drar ifrån

10 Större arbetsmarknadsregioner

10 Långt till storstäder

10 Hårdare konkurrens om befolkningen

11 20 000 fler ålderspensionärer

11 Mångfald är en tillgång

11 Studenter som stannar

12 Det är människor som formar framtiden

12 Ekologiskt hållbart

12 Mångfald och integration

12 Barn och unga

12 En jämställd region

12 En god folkhälsa

13 Våra fyra viktigaste utvecklingsområden

13 The Heart of Sweden

14 Utvecklingsområde 1: Kunskap och kompetens

14 Kunskapslyft för barn och unga

15 Kunskapslyft i arbetslivet

16 Utvecklingsområde 2: Innovationer och entreprenörskap

16 Entreprenörskap och företagande

16 Förvaltningsstaden Örebro

17 Innovativa miljöer

18 Utvecklingsområde 3: Lustfyllda möten och upplevelser

18 Sprudlande kulturliv

18 Stora evenemang

19 Rika naturupplevelser

20 Utvecklingsområde 4: Den öppna regionen

20 Bästa grannen

20 Fler boende i Örebroregionen

21 Aktiv regionförstoring

21 Goda kommunikationer med omvärlden

22 Nu genomför vi strategin

22 Program och handlingsplaner

22 Strategiforum

22 Uppföljning och utvärdering

The Heart of Sweden

I vårt gemensamma arbete med den regionala utvecklingsstrategin har vi formulerat en ny vision för Örebroregionen. Visionen är grunden för vår regionala framtidsstrategi. Med hjälp av strategin kan vi tillsammans förverkliga visionen.

Vår vision

The Heart of Sweden

- Örebroregionen är ett attraktivt kunskapscentrum med en hög utbildningsnivå.
- I regionen växer företag och nya idéer i ett aktivt samarbete mellan näringsliv, universitet, offentlig och ideell sektor.
- I regionen blomstrar kultur, idrott och turism – det goda värdskapet ger lustfyllda möten och upplevelser. Regionens mångfald föder kreativitet, öppenhet och unga tankar.
- Vi är den öppna regionen – den goda grannen, den självklara mötesplatsen för människor och ett nav för handel och hållbara transporter.
- Tillsammans är vi den pulserande regionen.

Därför behöver vi en regional utvecklingsstrategi

Några enkla, allmängiltiga modeller för hur man skapar en god regional utveckling finns inte. Vår enkla utgångspunkt är att människorna i vår region är den viktigaste resursen för att skapa hållbar tillväxt, välfärd och kulturell livskraft.

En region som upplevs som dynamisk och attraktiv för människor och företag fylls av kreativitet, kultur, möten, kunskap och spännande utvecklingsprocesser. Det ger i sin tur möjligheter att höja livskvaliteten för regionens invånare och förbättra förutsättningarna för näringsliv samt ideell och offentlig verksamhet.

Att utveckla vår region är ett långsiktigt arbete. För att Örebroregionen ska pulsera och växa måste vi arbeta tillsammans mot gemensamma mål. Det ställer krav på nya arbetssätt och nya samarbetsformer. Det kräver också ett gemensamt ansvarstagande för regionens utmaningar.

Den regionala utvecklingsstrategin anger den gemensamma färdriktningen för att vi i Örebroregionen ska ta tillvara vår tillväxtpotential. Strategin tar avstamp i regeringens politik för konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning, som är en del av EU:s utvecklingspolitik.

Hållbar utveckling har under relativt lång tid uppmärksammats som ett viktigt övergripande begrepp och förhållningssätt för framgångsrika kommuner och regioner. Det syftar till att säkra god miljö och hälsa, ekonomisk och social välfärd och rättvisa för nu levande och kommande generationer. Vi måste ha med de ekonomiska, sociala och ekologiska perspektiven när vi prioriterar våra satsningar.

För att vi ska kunna arbeta på rätt sätt med framtidsfrågorna, bygger utvecklingsstrategin på en grundlig omvärldsanalys. Strategin utgår från regionens egna förutsättningar och de trender som vi behöver förhålla oss till. Vi vill utveckla våra tillgångar, men också förbättra områden där det i dag finns brister. Genom omfattande dialog och ett gediget underlagsmaterial har strategin formats av ett mycket stort antal människor och organisationer i Örebroregionen.

Vi vet att det pågår mycket spännande som bidrar till en positiv utveckling i regionen. I vår strategi väljer vi områden som kan göra skillnad i förhållande till vad som ändå kan förväntas ske. En annan viktig utgångspunkt är att alla, oavsett kön och ålder, i hela regionen ska gynnas av strategin.

I framtiden kan formella regiongränser förändras. För oss är det viktigt att se vår region funktionellt, d.v.s. att inte låta administrativa gränser bli ett hinder för en klok utveckling. Strategin bygger också på det vi har gemensamt med våra regionala grannar.

Både vi och omvärlden förändras

Vi lever i en tid av ständiga förändringar i Sverige och i övriga världen. Örebroregionens utveckling är ingen isolerad process, utan påverkas i allt högre grad av vad som händer i vår omvärld. Därför är det av avgörande betydelse för oss att förstå vilka trender som berör oss och hur vi ska agera utifrån dem.

Vår region är i ett globalt perspektiv relativt stark. Men vår styrka bygger i hög grad på tidigare framgångar. Därför beror vår framtid på hur vi klarar av de utmaningar vi står inför. De viktigaste utmaningarna är att bli fler invånare genom att få fler företag och jobb, att höja den relativt sett låga utbildningsnivån och därmed höja den genomsnittliga inkomstnivån jämfört med andra regioner.

Globaliseringen är här

Klimathot, internationell finanskris, men också möjligheter att fritt kommunicera över hela världen 24 timmar om dygnet, är påtagliga bevis på att vi alla är en del av det globala samhället. Världen och Sverige blir mer och mer internationaliserade med allt mer integrerad politik och handel. Pandemier och global ekonomi visar tydligt hur snabbt en kris på ett ställe kan sprida sig till resten av världen.

Samtidigt, kanske som en reaktion på globaliseringen, finns en annan utveckling som ställer det lokala och traditionella i förgrunden. Globalt och lokalt smälter samman i allt stridare informationsflöden. Nyheter och nya innovationer når hela världen med elektronernas hastighet. Det vi gör i Örebroregionen bidrar till den globala utvecklingen. Vi finns alla i det som ibland kallas den globala byn.

Den internationella handeln har de senaste 20 åren ökat med mer än 15 procent i Västeuropa. Export och import speglar en viktig dimension av globaliseringen. På detta område har vår region inte fullt ut dragit nytta av globaliseringens möjligheter. Många företag har en outnyttjad export- och internationaliseringspotential. De flesta företag har av tradition fokuserat på den europeiska marknaden, men andra marknader i världen har växt betydligt snabbare under senare år. Samtidigt som detta är en möjlighet innebär det att konkurrensen skärps och risken att bli utkonkurrerad ökar.

Klimatförändringen utmanar

Vi vet att vi behöver arbeta med klimatfrågor, eftersom de ekonomiska och ekologiska följderna blir katastrofala om vi inte gör det. Redan nu syns effekter av vårt ändrade klimat och medeltemperaturen kommer att öka ytterligare. Vi måste både minska våra utsläpp och anpassa vårt samhälle till de förändringar som vi vet kommer.

Men omställningen till ett hållbart samhälle kan också vara en möjlighet för oss. Genom att arbeta med energi- och

klimatfrågor kan företag sänka sina kostnader och stärka sin konkurrenskraft. Nya idéer, produkter och lösningar inom till exempel energieffektivisering och förnybar energi kan skapa nya affärsmöjligheter och gröna jobb.

En värld av individer

Människor bejakar i allt större utsträckning sina personliga önskemål. Man uttrycker sin egen individuella identitet, väljer sitt eget boende, är noggrann i valet av arbetsgivare, och väljer barnomsorg, skola och äldreomsorg efter behov. Dagens och morgondagens invånare ställer krav på valmöjligheter och attraktiv livsmiljö. Samtidigt uppstår också nya gemenskaper grundade i en önskan om att utveckla gemensamma behov inom olika områden.

Ökat behov av förnyelse och specialisering

Förmågan till förnyelse, flexibilitet och företagsamhet i både privat och offentlig verksamhet är nödvändigt för att tackla den globala konkurrensens utmaningar. Företag, men också offentliga organisationer och regioner, måste därför fundera på vad de är specialiserade på och vilka nya områden de kan utveckla.

Profilerade branscher i Örebroregionen är sprungna ur basindustrin och naturtillgångarna. Både bas- och tillverkningsindustrin är viktiga näringar i Örebroregionen samtidigt som de har genomgått en betydande strukturomvandling. Uppemot 20 000 industrijobb har försvunnit i länet sedan slutet av 1980-talet.

De stora produktivitetsökningarna har dock lett till en ökad specialisering och forsknings- och utvecklingsverksamhet. Samtidigt finns en regional specialisering och god tillväxt inom t.ex. energetiska material och verkstadsindustrin. Om vi vill fortsätta att vara starka inom dessa exportdrivande områden krävs mer slagkraftiga innovationsstimulerande miljöer.

Förnyelseförmåga behövs inte minst för att förändra sättet att producera offentlig service, varor, upplevelser eller tjänster,

eftersom produktivitet utveckling är en framgångsnyckel i den allt mer globaliserade världen. Ett område som både växer och behöver utvecklas är hälso- och sjukvården. Ur både ett nationellt och ett internationellt perspektiv finns stora möjligheter att utveckla verksamheten.

Kunskapsekonomin växer

Vi lever i dag i en kunskapsekonomi. Det är människors och organisationers kunskap som avgör vilket välstånd orter, regioner och nationer får. Lika viktigt som kunskapsuppbyggnad är förmågan att ta till sig och skapa värde ur befintlig kunskap som tas fram runt om i världen. Ur detta perspektiv är den ökande betydelsen av tjänster uppenbar. År 1980 var Sveriges tjänsteexport 18 procent av den totala exporten. I dag är den 30 procent och den väntas öka i framtiden.

Kunskapsnivån i regionens näringsliv kunde vara högre. Utgifterna för forskning och utveckling i Örebro läns företag var 2007 1,2 miljarder jämfört med Östergötlands 5,1 miljarder. Däremot är exporten ungefär lika stor i båda länen. En slutsats är att Örebro län har god exportförmåga, men att det vi exporterar inte har samma kunskapsinnehåll som Östergötlands export. Det kan vara förödande på lång sikt. För oss i Örebroregionen är det viktigt att genom kunskapsintensiva tjänster öka exportindustrins internationella konkurrenskraft. Allt fler menar att kunskaps- och tjänstesamhället redan är på väg in i nästa fas, den som ibland kallas för upplevelsesamhället eller ”den kulturella sektorn”.

Låg utbildningsnivå

Som helhet har länets befolkning en låg utbildningsnivå, vilket framgår av såväl andelen högutbildade som andelen med behörighet till gymnasieskolan. I flera kommuner är andelen högutbildade under 10 procent. Och det är stora skillnader mellan kvinnors och mäns utbildningsnivå.

Örebro kommun ligger bra till när det gäller utbildningsnivå, men allt är relativt. För att vara en universitetsstad borde nivån

vara betydligt högre. I dag är drygt 19 procent högutbildade i Örebro kommun, vilket kan jämföras med 25 procent i Linköping, eller drygt 30 procent i Uppsala. Erfarenheter visar att en högre utbildningsnivå leder till lägre arbetslöshet och högre löner. Detta kan i sin tur leda till högre boendestandard och lyfta orter som riskerar nedgång. Dessutom leder det till högre skatteintäkter, vilket behövs för att säkra eller förbättra välfärden.

Samarbete skapar värden

Allt oftare skapar constellationer av aktörer värden. Trenden speglas i begrepp som samproduktion, kompetensblock, innovationssystem och kluster.

Nyckeln till innovation, forskning och teknisk utveckling är vårt universitets förmåga att ta på sig en ledande roll. Samtidigt är universitetet en internationell aktör med kontakter och verksamhet som sträcker sig långt utanför regionens gränser. Genom detta kan man bidra med ett inflöde av idéer till regionen.

Värdeskapande samarbete är komplicerat. Flera försök har gjorts i vår region: måltid, miljöteknik, avancerad tillverkningsindustri m.m. Dessa har inte resulterat i någon kontinuerlig och bred uppslutning, delvis eftersom de har varit för lokalt avgränsade. Vi har också ont om stora företags huvudkontor och högteknologiska företag. I en nationell och internationell jämförelse har vår region mycket kvar att utveckla för att vi ska nå framgång inom detta område.

Dynamiska regioner drar ifrån

I hela världen är urbaniseringen påtaglig. Storlek och täthet lockar med nya möjligheter till företagande, försörjning, utbildning och upplevelser. I Sverige är det några få storstadsregioner som ökar sin befolkning, medan de flesta kommuner tappar invånare.

Dynamik föder dynamik. Under en följd av år har företag och människor successivt koncentrerats till några få dynamiska

regioner, vilket ökar konkurrensen mellan städer och regioner. Örebroregionen konkurrerar med många andra om företagsetableringar, stora evenemang, studenter, forskare och riskkapital.

Den ökande globaliseringen medför ett allt större tryck på regionerna från omvärlden. Det är regionerna snarare än nationerna som är bärare av konkurrensfördelar, och som därmed också själva konkurrerar på den globala marknaden. En regions framtid ligger i förmågan att vara attraktiv för företag, boende och besökande. Dynamiska regioner som lyckas med detta kännetecknas bland annat av ett starkt regionalt ledarskap.

Framgångsrika företag inser att de kan utvecklas positivt om ”den regionala myllan” är gynnsam. Särskilt viktig är tillgången på kvalificerad arbetskraft. Men kultur, natur, infrastruktur, miljöaspekter och välfärdstjänsternas kvalitet spelar också roll för verksamhetens och talangens val av platser.

Större arbetsmarknadsregioner

Åtta av länets tolv kommuner ingår i dag i Örebros lokala arbetsmarknadsregion. I övrigt är länet uppdelat i små lokala arbetsmarknader. Vi vet att de största arbetsmarknadsregionerna har de bästa förutsättningarna för tillväxt. Vi behöver därför arbeta för att Örebros arbetsmarknadsregion utvidgas till att omfatta fler kommuner och orter.

För arbetsgivaren innebär detta en större tillgänglighet till arbetskraft samtidigt som individen får en större valmöjlighet till attraktiva arbeten.

Städer, tätorter, gles- och landsbygdsområden är i dag på många sätt sammanlänkade områden. Kommuner är knappast isolerade i sin utveckling utan samspelar med varandra, särskilt om de ingår i en gemensam lokal arbetsmarknad. I ett sådant perspektiv är det för hela vår region avgörande att Örebro stad får möjlighet att utvecklas, så att staden kan fortsätta att hävda sig på den nationella och internationella arenan.

Utvecklingen av sysselsättningen och befolkningen går i motsatta riktningar i olika delar av länet. Exempelvis har Hallsberg, Hällefors och Karlskoga haft långa perioder av befolkningsminskning, samtidigt som sysselsättningen har ökat. I sådana situationer är ett väl fungerande system för pendling en förutsättning för att klara arbetskraftsförsörjningen. Denna utveckling visar också med tydlighet att vissa utmaningar måste angripas på regional nivå snarare än kommunal.

Långt till storstäder

Örebros läge 20 mil från Stockholm och ännu längre från Göteborg och Oslo gör att vi sannolikt inte kommer att bli en integrerad, funktionell del av någon av dessa regioner. Stockholms funktionella region kommer sannolikt att inlemma merparten av Västmanlands län, Sörmlands och Uppsala län, men bara i vissa specifika perspektiv omfatta delar av Örebro län. Samtidigt är vår region sannolikt för liten för att vi ska kunna skapa en god tillväxt på egen hand. Vi är en region med en stad som ligger strax under storstadsnivån. Vi kan inte på samma sätt som Stockholm, Malmö, Göteborg – och kanske på sikt Norrköping-Linköping – förvänta oss att regionens storlek i sig ska driva fram hållbar tillväxt och välfärd.

Traditionellt är vi ett öppet län med goda kontakter med alla våra sex grannlän. Medlemskap i Mälardalsrådet, Intresseförbundet Bergslaget och Östra Värmland är exempel på detta. Men i ett ekonomiskt tillväxtperspektiv har vi starkast band med Stockholm-Mälarenregionen.

Hårdare konkurrens om befolkningen

I hela Västeuropa sker en kraftig förändring av befolkningens åldersstruktur – vi får allt fler äldre och allt färre i arbetsför ålder. I dagsläget har Örebro län drygt 275 000 invånare. Befolkningsprognoserna visar på en svag positiv utveckling fram till 2030. Något trendbrott kan tyvärr inte skönjas i den stagnationsfas som inleddes i början av 1970-talet i och med stålindustrins omvandling.

Vi är ett län som i sin helhet har en långsamt växande befolkning. Örebro kommun kommer enligt prognoserna att växa, medan merparten av länet i övrigt krymper. I Örebro län finns några kommuner som de senaste fyrtio åren tappat närmare 30 procent av sin befolkning. Den trend i befolkningsutvecklingen som vi nu ser i många kommuner kan närmast jämföras med det som hände i delar av Norrbotten under 1960- och 70-talen.

Flyttströmmarna till, från och inom regionen är ganska stora. Högutbildade, studenter och invandrare tillhör de mest rörliga. När människor bestämmer bostadsort väger de in socialt umgänge, förutsättningar för god privatekonomi, skola och förskola, social trygghet, fritid samt framför allt jobbmöjligheter. Flera kommuner i regionen ligger i dag allt för långt ner på listan över svenska kommuners boendattraktivitet.

20 000 fler ålderspensionärer

Om tjugo år har antalet ålderspensionärer i Örebro län ökat med 20 000 personer. Det kommer att innebära en utmaning att ge mer vård och omsorg men också en möjlighet till utveckling och innovationer inom offentlig och privat vård. Det är också en befolkningsgrupp som har resurser och möjligheter att konsumera både varor och tjänster.

Mångfald är en tillgång

Invandring i olika former stärker vår förmåga att ta till oss nya intryck och därmed att anpassa oss till den allt mer påtagliga globaliseringen. Vi ser gärna att nya människor kommer till vår region och berikar oss med sina erfarenheter och sin kultur.

Samtidigt är det känt att personer med utländsk bakgrund har svårare att komma in på arbetsmarknaden. Många med utländsk bakgrund som kommer till Örebroregionen flyttar efter en tid vidare till andra delar av Sverige, framför allt till storstadsregionerna.

Studenter som stannar

Studenter ger oss en möjlighet att öka befolkningen i vår region. Ett attraktivt universitet i kombination med attraktiva jobbmöjligheter är en förutsättning. Omkring hälften av de examinerade studenterna bor kvar i regionen efter avslutade studier vid Örebro universitet. Detta bidrar till ett nettoöverskott av unga människor. Framför allt har universitetet stor betydelse när det gäller föryngringen och tillskottet av högutbildad arbetskraft till arbetsmarknaden i länet. Här blir nivån på universitetets forskning av central betydelse. Utbildningen är forskningsanknuten och attraktiva utbildningar bygger på högkvalitativ forskning. Universitetet kan locka fler studenter om det kan producera högkvalitativ och relevant forskning.

Trots allt väljer nästan hälften av universitetets studenter att flytta till andra län, så det finns möjlighet att behålla fler. Det totala antalet studenter vid universitetet är förstås en avgörande grundförutsättning för att behålla många. Därför är en fortsatt utveckling av Örebro universitet en viktig faktor för hela regionen. I detta sammanhang är utvecklingen av nya utbildningar som läkarutbildning och civilingenjörsutbildning extra värdefulla.

Det är människor som formar framtiden

All utveckling och alla åtgärder är till för människor som finns i vår region i dag eller i framtiden. Vi vill ta tillvara människors ambitioner, kunskaper och skaparkraft. Och det ska vara möjligt att förverkliga sina drömmar.

För att lyckas finns några genomsyrande perspektiv som vi hela tiden måste bära med oss för att vi ska få en långsiktig, mänsklig och hållbar utveckling. Dessa perspektiv är:

Ekologiskt hållbart

En lösning på klimatfrågan är en förutsättning för långsiktig ekologisk hållbarhet, och en av världens viktigaste utmaningar. Många miljöfrågor är av sådan karaktär att människor gemensamt måste hantera dem. Detta måste ske globalt, nationellt, regionalt och lokalt. Därför krävs initiativ och handling både av samhället och av individer. Nya idéer inom miljöteknik och de gröna näringarna kan ha stor potential i framtiden.

Mångfald och integration

Vår syn på integration handlar om allas lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter, oavsett bakgrund. Mångfald och integration kommer att vara nyckelfrågor för framtidens regioner. Den mångfald som människor med utländsk bakgrund tillför vår region är viktig för vår kompetens- och arbetskraftsförsköning, men också för utvecklingen av vår kultur i vid bemärkelse. Därför är det viktigt att skapa bättre förutsättningar för människor med utländsk bakgrund att stanna i vår region, att etablera sig på arbetsmarknaden och att aktivt engagera sig i samhällsutvecklingen.

Barn och unga

De flesta barn och unga i Örebroregionen växer upp under goda förhållanden och har föräldrar som ger dem omvårdnad, trygghet och omsorg. Men det gäller inte alla. Varje flicka och pojke har rätt till en trygg och utvecklande uppväxt. FN:s konvention om barnets rättigheter är utgångspunkten för vårt framtidsarbete. Skolan spelar en avgörande roll för flickors och pojkars fortsatta livsbana. Därför är utvecklingen av skolan och utbildningsfrågorna en viktig del i vår strategi. Genom att skapa en positiv miljö för våra unga, kan vi uppmuntra de som flyttat från regionen att så småningom återvända.

En jämställd region

Flickor och pojkar, kvinnor och män i Örebroregionen ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla väsentliga områden i livet. Ett jämställt samhälle är en viktig framgångsfaktor i arbetet att skapa en attraktiv, dynamisk och demokratisk region, där människors förmågor tas tillvara. Det gäller inte minst ledande befattningar inom näringsliv, offentlig sektor och politisk representation. Det gäller också vilka som startar nya företag. Ett viktigt verktyg för att bryta den köns-segregerade arbetsmarknaden är att bryta de könsbundna studievalen. Specifikt för vårt län är att det är alltför få män som går vidare till högskoleutbildning. Kvinnors möjlighet till personlig utveckling och frihet begränsas också av löneskillnader, dubbelt arbete och kulturella faktorer.

En god folkhälsa

En region som sätter människan i fokus tar också arbetet för att förbättra folkhälsan på allvar, det vill säga social, psykisk och fysisk hälsa. Hälsan i befolkningen är i dag ojämnt fördelad mellan olika grupper. Vår utgångspunkt för det övergripande folkhälso- och välfärdsarbetet är EU:s sociala agenda, som säger att sociala problem främst bör hanteras genom att man påverkar grundorsakerna. Vi vill skapa goda förutsättningar för ett gott liv under hela livstiden. Insatser för att skapa god ekonomi (stärkt utbildningsnivå och fler arbetstillfällen) betraktar vi därmed som medel för att nå sociala mål. Det är angeläget att den folkhälsoplan som finns beslutad också kan genomföras för att stärka folkhälsan inom hela regionen.

Våra fyra viktigaste utvecklingsområden

The Heart of Sweden, Örebroregionens vision, är självklart utgångspunkten när de fyra viktigaste utvecklingsområdena pekats ut. Vi tror att en gemensam och kraftfull satsning på dessa fyra områden kommer att sätta igång flera positiva processer som utvecklar vår region. Vi vill skapa en dynamik där idéer och skaparkraft smittar av sig på olika samhällsområden, som ringar på vattnet.

De fyra områdena är:

- Kunskap och kompetens
- Innovationer och entreprenörskap
- Lustfyllda möten och upplevelser
- Den öppna regionen

Vi lyfter fram fyra områden. I den omfattande dialogremiss som ägde rum sommaren och hösten 2009 framkom att strategin borde vara fokuserad på ett fåtal områden för att bli meningsfull och slagkraftig när den sedan övergår i genomförande.

Det finns flera skäl till slutsatsen att kunskap och kompetens samt innovationer och entreprenörskap är två viktiga utvecklingsområden. Det är områden där vi i dag inte har den nivå och utveckling som säkerställer en god framtid för människor i vår region. Kopplingen mellan en högre kunskapsnivå, innovationer och ökat företagande är tydlig. Utbildning och kunskap är en viktig bakomliggande faktor för att nå en bättre folkhälsa. Det finns också en koppling mellan kunskap och demokrati. Innovationsmiljöerna i vår region behöver utvecklas och förutsättningarna för både nya och befintliga företag förbättras.

Mycket pekar på betydelsen av attraktivitet för regioner som har ambitionen att utvecklas. Därför blir intressanta mötesplatser, kultur, idrott och upplevelser viktiga när människor väljer

bostadsort och företag väljer etableringsort. Av det skälet har vi valt området Lustfyllda möten och upplevelser.

Örebroregionen har länge kännetecknats av öppenhet både nationellt och internationellt, det gäller inte minst länets egen befolkning. Handel med regionens varor har lagt grunden till en region som är öppen för nya intryck och samarbetsinbiter från både när och fjärran. Att kommunikationer är viktiga för människor och verksamheter är inget nytt.

Vi är det län i landet som är rikast på grannar. Örebroregionens geografiska läge gör att vi kan utvecklas än mer när det gäller både mänskliga möten och att fungera som ett nav för handel och hållbara transporter.

Utvecklingsområde 1:

Kunskap och kompetens

Det här utvecklingsområdet handlar om kunskaps- och kompetensutveckling för människor, företag och organisationer. Utvecklingsområdet berör människor i olika skeden av deras liv. Vi anlägger ett helhetsperspektiv på utbildning i regionen.

Vi vill att insatserna inriktas så att de direkt eller indirekt ökar regionens konkurrenskraft. Det innebär att vi kopplar samman individens kompetensutveckling med företagets och arbetslivets långsiktiga behov av utveckling och förnyelse.

Kunskapslyft för barn och unga

Skolan är grunden för regionens framtida kompetensförsörjning, för hela samhällets utveckling och inte minst för enskilda individers möjlighet till ett bra liv. Vi vill att barn och unga ska få en gedigen grundutbildning som lockar till kunskapsför djupning, fritt från könstraditionellt tänkande. Entreprenörskap i skolan är ett sätt att stimulera nytänkande. En följd av detta blir ökat intresse och ökad förmåga att lyckas i gymnasieskolan och vid eftergymnasiala studier.

Inriktningsmål:

- Alla elever i grundskolan avslutar sina studier med minst godkänt betyg i alla ämnen.
- Alla gymnasieelever avslutar sina studier med minst godkänt betyg.
- Fler än hälften av gymnasieeleverna påbörjar en eftergymnasial utbildning inom tre år.

Etappmål:

- År 2015 ska minst 90 procent av grundskoleeleverna i länet ha uppnått godkänt betyg i alla kärnämnen.
- År 2015 har 95 procent av gymnasieeleverna minst godkänt betyg i alla kärnämnen.
- År 2015 har minst 45 procent av dem som avslutat gymnasieskolan påbörjat en eftergymnasial utbildning inom tre år.
- År 2012 ska varje kommun ha lagt fast och påbörjat en handlingsplan för breddad rekrytering till högskolan.

Så uppnår vi målen:

Kunskapslyft i skolan

Kärnan i strategin är att utveckla skolans pedagogiska förmåga att förmedla kunskap och färdigheter. Vi behöver dessutom utifrån en helhetssyn på utbildning öka samarbetet, dels inom skolsystemet, dels mellan skola och andra aktörer. Örebro universitet, som är ledande i Sverige inom pedagogisk forskning, spelar en viktig roll för att stärka skolan och lärandet. Detta sker både genom hög kvalitet i lärarutbildningen, rektorsutbildningen och ett aktivt samarbete med arbetsliv och regionens skol- och utbildningssektor.

För att säkerställa att alla barn och unga i vår region får en rimlig chans att lyckas bra med sin utbildning, måste vi förändra arbetssätt för att förhindra någon att hamna i sociala problem under uppväxten. Det handlar dels om att stärka samarbetet mellan olika aktörer i regionen inom området, dels om att säkerställa att socialt arbete sker med beprövade metoder och ökat inflytande för brukarna.

Kunskapslyft i arbetslivet

Omvärldsförändringar och andra krav på omställning gör att arbetslivet ständigt förnyas. En väl avvägd matchning mellan behov och utbud av kompetent arbetskraft stärker konkurrenskraften. Detta kräver en systematisk kompetensutveckling för alla individer genom hela livet. För att regionen ska stärka sin konkurrenskraft krävs ett strategiskt kompetensförsörjningsarbete för arbetslivet.

En större andel medarbetare med eftergymnasial utbildning ökar förutsättningarna för förnyelse och ökad innovationsverksamhet i både företag och offentlig sektor.

Inriktningsmål:

- Vår region har en väl fungerande kompetensförsörjning, som balanserar utbud och efterfrågan.
- Alla regionens företag och organisationer genomför systematisk kompetensutveckling av medarbetare.
- Mer än 25 procent av alla som arbetar har genomgått en minst treårig eftergymnasial utbildning.

Etappmål:

- År 2015 genomförs systematisk kompetensutveckling för 30 procent av medarbetarna i regionens företag och organisationer.
- År 2015 har mer än 21 procent av medarbetarna i regionens företag, organisationer och offentliga verksamhet minst treårig eftergymnasial utbildning.
- År 2015 ska andelen studerande från Örebro universitet som fått anställning inom tre år efter examen vara bland de fem främsta i Sverige.

Så uppnår vi målen:

Kunskapslyft i arbetslivet

Utbildningarna i vår region ska vara anpassade efter arbetslivets behov. Detta ställer krav på en aktiv samverkan mellan det lokala näringslivet, offentlig verksamhet och utbildningsaktörerna. Genom kompetensråd och andra samverkansformer, ökar förutsättningarna för bättre matchning mellan utbildning och arbetslivets långsiktiga kompetensbehov.

Starkare fokus bör ligga på att skapa bättre möjligheter för de befintliga företagen och den offentliga verksamheten att arbeta mer med sin strategiska kompetensförsörjning.

Många mindre och medelstora företag har i dag svårt att driva kompetensutveckling på egen hand. Vi behöver förstärka och utveckla en regional mäklarfunktion för att samordna arbetslivets behov, samt driva fram nya utbildningar om behov uppstår.

Det blir allt viktigare med eftergymnasiala utbildningar inom yrkeshögskola, yrkesvux, högskola eller universitet som stärker det regionala arbetslivet. En aktiv och välorganiserad regional samordning krävs för att få ett attraktivt utbildningsutbud som matchar arbetslivets och individernas behov.

Vi föreslår att regionen kraftsamlar i ett projekt för livslångt lärande genom en samverkan mellan universitetet, lärcentra, näringsliv och offentliga verksamheter.

Utvecklingsområde 2:

Innovationer och entreprenörskap

Vi vill att det i vår region utvecklas nya idéer, arbetsformer och strukturer för att vi ska vara konkurrenskraftiga. Näringslivet och den offentliga sektorn behöver rätt miljöer för att utvecklas. Genom samarbete vill vi skapa starka innovativa miljöer i vår region. Universitetets utbildningar och forskning är en viktig komponent för att skapa en sådan regional attraktionskraft.

Entreprenörskap innebär att våga, ta initiativ och omvandla idéer till handling. Entreprenörskap kan finnas både i företag och i ideell och offentlig verksamhet. Vi behöver ett aktivt och positivt förhållningssätt till entreprenörskap och företagande inom alla områden för att utveckla vår region. För att vara långsiktigt hållbart behöver näringslivet utvecklas i linje med de klimatmål som regionen har satt upp.

Entreprenörskap och företagande

Regionen måste vara en bra miljö för entreprenörskap och näringslivsutveckling. Nya företag skapar konkurrens, förnyelse av näringslivet och bidrar till ökad sysselsättning. Flödet av gods är en strategisk faktor, inte bara för näringslivets och slutkonsumenters ekonomi utan också för klimatet och miljön. Transportsystemet ska utvecklas, så att det är både ekologiskt och ekonomiskt hållbart. Örebroregionens unika läge och kompetens inom området tas tillvara.

Inriktningsmål:

- Antalet nystartade och växande företag ökar.
- Vår region attraherar kontinuerligt fler nya investeringar från omvärlden.
- Regionens andel av investerat riskkapital ökar kontinuerligt.
- Logistikberoende företag väljer Örebroregionen ur ett hållbart ekologiskt och ekonomiskt perspektiv.
- Örebro stad stärker sin position som förvaltningsstad.

Etappmål:

- År 2015 ska minst 1 500 företag startas varje år.
- År 2015 har ytterligare tre huvudkontor för börsnoterade företag etablerats.
- År 2015 har Örebroregionen den snabbaste sysselsättnings-tillväxten i riket inom logistiksektorn.
- År 2015 har Örebroregionens andel av rikets totala statliga sysselsättning ökat med 2 procent.

Så uppnår vi målen:

Underlätta för entreprenörskap och företagande

Näringslivsfrämjande aktörer och aktiviteter måste hitta en bättre organisatorisk samordning. Det gäller alla, oavsett om de är lokala, regionala eller nationella. Offentliga aktörer utvecklar sin förmåga att skapa smidiga och enkla relationer med näringslivet. Vi måste kunna erbjuda en effektiv och professionell etableringsservice för att kunna attrahera internationella etableringar. Samarbetet med Stockholmsregionen och den investeringsfrämjande myndigheten ska utvecklas.

Kapitalförsörjningssystem är en viktig struktur som regionalt måste fungera i olika skeden av företagens livscyklar. En väl fungerande riskkapitalmarknad är en förutsättning för att nya kunskaper och forskningsresultat ska kunna omsättas i nya varor och tjänster. I olika skeden genomför vi insatser för att öka tillgången till kunskap om utvecklingen av nya idéer parat med tillgång till riskkapital – ”kompetent kapital”.

Bästa läget för logistikberoende företag

Strategin innebär att vi vill stärka logistiksystemet i regionen. Det sker genom att vi stärker dialogen mellan näringsliv och universitet, effektiviserar insatserna för marknadsbearbetning för etableringar och skapar förutsättningar för kringsservice-koncept, som kyllager. Klimatförändringarna är en verklighet. Vi ska utveckla energieffektiva och gröna produkter som kan bidra till lösningen av problemet. Vi vill säkerställa friktionsfria kopplingar mellan järnvägs-, väg- och flygtransporter så att vårt län utvecklas snabbare än andra regioner. Därmed attraherar vi också tillverkande företag som är beroende av ekologiskt och ekonomiskt effektiva logistiklösningar.

Vi behöver höja kunskapsinnehållet i logistikföretagen om vi inte ska bli omsprungna av konkurrerande logistikcentra. Ledande logistikföretag har vittnat om att strategisk kunskap i detta avseende inte bara handlar om logistikkunskap, utan också om strategi, ledarskap, klimatfrågor och marknadsföring. Universitetet blir en pådrivande aktör i en sådan utveckling.

Förvaltningsstaden Örebro

Utvecklingsarbetet inom statlig verksamhet leder till behov av ny kunskap och nya metoder. Ökad tillgänglighet, 24-timmars-myndighet och nya e-tjänster samt en utveckling av demokrati och deltagande är exempel. Örebro universitets breda kompetens inom dessa områden kan också stärka Örebros fortsatta position som ledande förvaltningsstad. En förvaltningsstad attraherar offentliga, privata, och ideella verksamheter genom tillgång till bland annat service och hög kompetens.

Innovativa miljöer

Dynamiska och innovativa regioner präglas av modet att våga tidigare oprövade samarbeten mellan kultur, teknik, naturvetenskap, vård och omsorg och näringsliv. Vi vill skapa och vidareutveckla innovativa miljöer med internationellt genomslag och långsiktig bärkraft. Sådana miljöer är t.ex. akademiska forskningsmiljöer, väl fungerande inkubatorer och täta företagsmiljöer. Att Örebro universitet är drivande och utökar sitt samarbete med övriga aktörer i regionen och andra högskolor/universitet är viktigt för att vi ska kunna skapa våra innovativa miljöer. Ambitionen är att fler företag ska lägga sina forskningscentrum i Örebroregionen.

Inriktningsmål:

- Minst två internationellt erkända innovativa miljöer etableras.
- Fler kunskapsintensiva företag etablerar sig i vår region.

Etappmål:

- År 2015 ska minst en innovativ miljö ha funnit sina former, ha en trygg grundfinansiering och vara internationellt erkänd.
- År 2015 är länets samlade utgifter per capita för forskning och utveckling på en nivå som placerar länet på lägst sjätte plats i Sverige.

Så uppnår vi målen:

Samarbete skapar innovativa miljöer

Strategin handlar om att skapa starka innovationsmiljöer genom samverkan mellan näringslivet, offentlig sektor, ideell sektor och universitet. Erfarenheten säger att för att lyckas krävs att den akademiska miljön, i vårt fall Örebro universitet, tar på sig ledarrollen.

Två varumärken med internationell lyskraft, Alfred Nobel och Grythyttan, finns i dag kopplade till universitetet. Campus Alfred Nobel och Karlskoga Business Science Arena har potential att bli en stark miljö inom simulering och områden som kan härledas till Karlskogas historiska kärnkompetens. Campus

Grythyttan är en innovativ miljö för utveckling inom måltidsområdet.

Det nya Örebro Business Science Arena kan bilda grund för en rad kunskapsintensiva och kreativa företag. I innovationsmiljön kan man till exempel utveckla områden som robotik och automation, förnyelse av offentliga organisationer eller musik. När det gäller funktionshindret döv eller hörselskadad kan den samlade kompetensen i Örebroregionen anses vara unik.

Framgången hos miljöerna påskyndas genom medvetna insatser. Det krävs specialistkunskap för att få miljöerna att blomstra så snabbt och mycket som möjligt. I strategin ingår att ta hjälp av ledande nationell och internationell erfarenhet (inklusive sådan som finns inom vår region). Särskild tonvikt läggs på att stärka kommersialisering och affärsutveckling. Det inkluderar exempelvis marknadsföring, exportfrågor, juridiska frågor och inte minst ledarskap.

För att framgångsrikt utveckla innovativa miljöer krävs också samarbete kring en lärandeprocess. Det kan vara lärande genom innovativt arbetssätt, lärande genom tillgång till ny kunskap och lärande genom ökad effektivitet.

Landstinget med universitetssjukhuset i spetsen stimulerar till entreprenörskap

Landstingets olika verksamheter är rika forsknings- och utvecklingsmiljöer. Förutom att skapa värde i vården och driva den vårdrelaterade forskningen framåt finns stora möjligheter för att utveckla innovationer och företag. På Universitetssjukhuset i Örebro (USÖ) finns en potential som kan utvecklas ytterligare i samarbete med näringsliv och universitet.

Strategin innebär att stödja kommersialiseringprocesser och kunskapsintensivt entreprenörskap som tar sin utgångspunkt i USÖ. Samverkan mellan USÖ, universitet och existerande företag inom och utom vår region ska öka. Förutom att utveckla initiativ inifrån USÖ utvecklas former för aktivt sökande efter kommersialiseringsmöjligheter.

Utvecklingsområde 3:

Lustfyllda möten och upplevelser

Människor söker sig till miljöer som kan erbjuda ett rikt kulturliv, kreativa mötesplatser och upplevelser som berör. En pulserande region erbjuder lustfyllda möten och oväntade upptäckter. Det skapar känslan av att finnas med i sammanhang där tankar och idéer bryts mot varandra. Vi vill lyfta fram olika former av kultur, idrott och nöjen. Det finns ett stort intresse för idrott som underhållning och den är en del av den alltmer växande upplevelse- och besöksindustrin. Idrotten bidrar till att både glesbygd och tätorter blir attraktiva att bo i. Ett rikt föreningsliv har stor betydelse för att skapa goda möten som främjar mångfald och jämställdhet.

Detta utvecklingsområde handlar om att öka attraktiviteten för oss som bor i regionen och för dem som på ett eller annat sätt söker sig hit. Det kan vara tänkbara inflyttare, företagsetablerare, studenter och turister.

Sprudlande kulturliv

En dynamisk region har ett levande och sprudlande kulturliv av hög kvalitet. Kulturen stärker och utvecklar människors eget skapande och är en garant för ett öppet och demokratiskt samhälle. Att kulturen är viktig för ekonomisk utveckling är inte längre något som ifrågasätts. Kultur och kreativitet spelar en avgörande roll för tillväxt, innovationer och regionens attraktivitet. Kulturen är en fantastisk dörröppnare som skapar kontakt mellan människor, nationer och kulturer. Örebroregionens kultur ska synas och bli omtalad långt utanför Sveriges gränser. Svenska kammorkester är ett gott exempel.

Inriktningsmål:

- Örebroregionen är känd, även internationellt, för sina satsningar på ung kultur och gränsöverskridande samarbeten.

Etappmål:

- År 2015 ska vi ha ett kulturliv som möjliggör för Örebro att ansöka om att bli Europas kulturhuvudstad.
- År 2015 ska regionens unika berättelse vara skriven.
- År 2015 har andelen av den offentliga kulturfinansieringen till barn och unga ökat.

Så uppnår vi målen:

Radikalt nyskapande kulturyttringar

Nytänkande och korsbefruktning av kulturformer ska premieras och gränsöverskridande möten och samarbeten ska uppmuntras. Det är angeläget att bejaka mångfalden i alla dess former: etnicitet, kultur, religion, genus, ålder och utbildning. Vi vill stimulera sådana former av kultur som är radikalt nyskapande också i ett internationellt perspektiv. Det behövs en spetsinriktad kunskapsbildning och forskning om nya kulturformer, ny teknik och nya medier. Mod är något som ska präglade offentliga kulturbesluten och det kulturella entreprenörskapet i regionen. Samsyn och gemensamt ansvarstagande är avgörande för framgång.

Ung kultur

Ung kultur utgår ifrån och definieras av unga. Vi vill stimulera kulturinslag både ur åskådar- och deltagarperspektivet. Det handlar i sin tur om att stimulera kultur både i och utanför skolan. Utanför skolan läggs fokus på att skapa och hitta kreativa mötesplatser särskilt lämpade för att framkalla eller sprida ung kultur.

Berättelser om Örebroregionen

Berättelserna, minnena och kulturarvet ger Örebroregionen en positiv självbild och framtidstro. Vi vill ta tillvara regionens unika kulturmiljöer, särdrag och de kulturella uttrycken, så att vi får en tydligare regional identitet och ett starkare varumärke. I detta ingår spännande former av kulturturism. Nya samverkansformer är en väg för att stimulera berättelsen. Förutom formerna för kulturen är berättelsernas själva innehåll viktigt att synliggöra och utveckla. Marknadsföringen av kulturutbudet inom och utom länet ska också stimuleras.

Stora evenemang

Vår region ska attrahera fler besökare genom innehållsrika möten och lustfyllda upplevelser relaterade till kultur, idrott och evenemang i vid bemärkelse. Vi vill också attrahera fler och större evenemang till vår region.

Inriktningsmål:

- Örebroregionen är den ledande mötesdestinationen efter de tre storstadsregionerna och drar till sig fler besökare genom nationella och internationella evenemang.
- Örebroregionen ska tillhöra de mest framgångsrika regionerna inom elitidrotten.

Etappmål:

- År 2015 har antalet stora evenemang inom kultur, idrott och konferenser fördubblats.
- År 2015 är antalet hotellgästnätter i länet på en nivå som ligger bland de 10 främsta länen i landet.

Så uppnår vi målen:**Stora evenemang**

Vi gör en regional kraftsamling, för att öka antalet evenemang som är av nationellt och internationellt intresse. Det gäller allt från kongresser och konferenser till kultur och idrott. Vi vill etablera en effektiv struktur för samordning och marknadsföring, samt erbjuda hållbarhetsssäkrade arrangemang, överraskande värdskap och fullfjädrade mötesanläggningar med ett utmärkt geografiskt läge. Örebro stad har genom sitt läge och sina scener stora möjligheter att stärka sin profil som evenemangsstad.

Rika naturupplevelser

Naturen är en källa till ökad livskvalitet. Kontakten med naturen ger möjlighet till inspiration, återhämtning och eftertanke. En nära kontakt med naturen, inte minst i unga år, ger respekt för vår miljö.

Naturen är en resurs för tillväxt inom turistnäringen. En satsning på hållbar naturturism ger regionen en identitet och bidrar till fler och starkare turistföretag. Unika naturupplevelser med fokus på kvalitet och attraktion ska vara ett signum för regionen.

Inriktningsmål:

- Örebroregionen är känd för ett spännande och omväxlande friluftsliv samt en hållbar naturturism.

Etappmål:

- År 2015 ska antalet turistbesök kopplade till naturupplevelser ha fördubblats.

Så uppnår vi målen:**Utveckla naturturismen**

Vi vill stärka regionens förutsättningar för ett attraktivt friluftsliv och attraktiva naturupplevelser, genom att satsa på företagsamhet och attraktioner utefter Bergslagsledens 28 mil genom hela regionen. Vi vill också vidareutveckla regionens naturturism i vid bemärkelse för tydliga målgrupper. Det gäller utveckling och marknadsföring av olika delar av naturturismen som fiske, vandring, kanoting och fågelskådning. Insatsen stärker det naturarbete som redan påbörjats och ger regionen en stark position även i ett internationellt perspektiv.

Den öppna regionen

Vår region har alltid varit en viktig korsväg och handelsplats. Möjligheten att resa till och från vår region och att frakta gods är även i dag en nyckelfråga för vår utveckling. Vårt geografiska läge gör Örebroregionen till en naturlig mötesplats och ett nav för transporter av varor, inte minst i ett ekologiskt och ekonomiskt hållbarhetsperspektiv.

Bästa grannen

Nyckeln till framgång för en region handlar i hög grad om samverkan med andra regioner. Örebro län är det län i Sverige som har flest grannar – sex andra län. Detta har historiskt inneburit en stor öppenhet och samarbetsvilja åt alla håll. Denna förmåga vill vi bygga vidare på och utveckla också i ett internationellt perspektiv.

För att stärka regionen behöver vi bygga vidare och utveckla Örebroregionens olika roller. Vi vill vara den naturliga noden mellan Stockholm, Oslo och Göteborg, samt mellan norra och södra Sverige. Samtidigt ska vi vara ett starkt yttre ben i Stockholmsregionen som är vår naturliga samarbetspart i nationella och internationella sammanhang.

Inriktningsmål:

- Örebroregionen är en aktiv part i funktionella länsgräns-överskridande samarbeten.
- Örebroregionen har en tydlig roll som ett starkt yttre ben i Stockholmsregionen.

Ettappmål:

- År 2015 ingår Örebroregionen i minst 25 procent fler funktionella länsgränsöverskridande samarbeten med våra närmaste grannar.
- År 2015 ingår Örebroregionen i minst 25 procent fler funktionella samarbeten med Stockholm stad och län.
- År 2015 beskrivs Örebroregionen som viktig för Stockholmsregionens framtid i Stockholms läns regionala utvecklingsplan eller motsvarande.

Så uppnår vi målen:

Öppenhet och samarbete

Vi vill att andra regioner tycker att vår region är enkel och positiv att samarbeta med. Vi arbetar efter idén om att vara ”den bästa grannen”. Utgångspunkten är att vi aktivt söker samarbeten som gynnar oss och våra grannar i olika funktionella konstellationer.

I första hand gäller det naturligtvis de sex län vi har som grannar, men vi vill nå längre. Vi vill inte bara nå geografiskt närbelägna grannar, utan också agera offensivt tillsammans med andra regioner för att skapa en internationellt konkurrenskraftig tillväxtregion i Norden och Östersjöområdet.

Fler boende i Örebroregionen

Ju fler vi är som bidrar till att utveckla vår region, desto bättre kommer det att gå. Därför är det viktigt att bryta den stagnation i befolkningstillväxten som ägt rum sedan 1970-talet.

Inriktningsmål:

- Örebroregionens befolkning växer till minst 300 000 invånare.
- Fler som flyttar till länet än från länet (även om vi räknar bort utrikes invandring).
- Inflyttningen ökar i alla länets kommuner.

Ettappmål:

- År 2015 ska Örebroregionen ha ökat sin befolkning till 285 000.

Så uppnår vi målen:

Locka och behålla fler studenter

Inflyttning av studenter är ett effektivt sätt att öka befolkningen i regionen. Dessutom är studenter bärare av nya perspektiv på klimat, miljö och etik som kan vara värdefullt för vår region.

Strategin går ut på att stimulera fler att välja Örebro universitet genom att säkerställa att studenterna har en ypperlig miljö både studiemässigt och socialt, t.ex. ett bra boende. Örebro utvecklas från en stad med ett universitet till att vara internationellt erkänd som en spännande universitetsstad.

Det måste finnas en ömsesidig medvetenhet om vad som krävs för att utveckla ett modernt, starkt universitet. Aktörer i universitetets närhet bidrar till universitetets utveckling genom att t.ex. aktivt ta emot studenter från professionsutbildningar, men också genom att medfinansiera strategiska satsningar som nya utbildningsprogram eller forskningsinitiativ.

Kompetensfokuserad integration

För att vår befolkning ska växa krävs att fler fortsätter att invandra hit och att de som kommer hit väljer att bo kvar i länet i större omfattning än i dag.

Vi vill verka för att öka organisationers benägenhet att ta till vara den kompetens som finns hos människor med utländsk bakgrund. Bland metoderna för detta finns olika typer av stimulanser för inträde till arbetsmarknaden. Genom dessa kan

människor med utländsk bakgrund få inblick i och kunskap om svensk arbetsmarknad.

Aktiv regionförstoring

Den regionförstoring som nu pågår är följden av en ökad arbetspendling. Vi kan också se en ökad förtätning genom att fler människor flyttar till regionen.

Arbetspendlingen har ökat såväl i omfattning som i reseavstånd. Detta gäller pendling i alla riktningar. Rörligheten ökar både till och från såväl mindre orter som större städer. Regioner har därför helt andra förutsättningar för att vara attraktiva för boende och företag. Detta ställer många regioner inför en förändrad situation. Tätbefolkade regioner med ett väl blandat näringsliv har i de flesta fall visat sig ha betydande fördelar framför mindre regioner när det gäller att skapa en hållbar tillväxt. Hela regionen tjänar på regionförstoring genom att det blir möjligt att byta arbete utan att flytta. Detta stärker förutsättningarna för människor att stanna kvar på hemorten och företag att växa och utvecklas.

Kollektivtrafiken är synnerligen viktig för såväl fritidsresor som arbetsresor. Möjligheten att arbetspendla med kollektivtrafik är en nyckelfaktor, för att vi ska kunna skapa en större gemensam arbetsmarknadsregion. Därför är vi inställda på att göra en betydande satsning inom detta område.

Inriktningsmål:

- Restiden med kollektivtrafik mellan kommunhuvudorter och Örebro ska minska avsevärt.
- Kollektivtrafikens andel av arbetspendlingsresor ska öka kraftigt.
- Kollektivtrafiken inom vår region och storregion är ett mönsterexempel ur både miljö- och effektivitetssynpunkt.

Etappmål:

- År 2015 sker 25 procent av arbetspendlingsresorna med kollektivtrafiken.
- År 2020 drivs all kollektivtrafik med förnyelsebara drivmedel.
- År 2015 finns ett linjesystem med stomnät i de mest trafikerade stråken.

Så uppnår vi målen:

Bättre kollektivtrafik

Strategin handlar om att utveckla kollektivtrafiken, för att förbättra möjligheten att bo och verka på olika håll inom regionen eller hos våra grannar. Högeffektiv kollektivtrafik på väg och järnväg behövs för att möjliggöra regionförstoring och minska resandet i egen bil och är därmed en viktig del i ett hållbart klimat- och miljötankande. Utvecklingen fokuseras på ett stomnät mellan de större orterna, kombinerat med anropsstyrd trafik i övriga delar av länet (i enlighet med Målbild för kollektivtrafiken 2015 och 2030).

Goda kommunikationer med omvärlden

En förutsättning för att vi ska frodas är att det finns bra möjligheter till kontakter med vår omvärld. Det gäller såväl våra grannregioner som nationellt och internationellt.

Inriktningsmål:

- Kollektivtrafiken längs stråken till och från Stockholm, Göteborg och Oslo har hög turtäthet och är smidig att utnyttja.
- Örebro flygplats utgör det självklara resealternativet för internationella resor till och från regionen.

Etappmål:

- År 2015 har restiderna till Stockholm, Göteborg och Oslo förkortats.
- År 2015 är utrikestrafiken på Örebro flygplats dubbelt så stor som 2009.

Så uppnår vi målen:

Storregionalt trafiksystem

I samarbete med våra grannar, nationella myndigheter och andra utvecklas kommunikationerna längs stråk som är betydelsefulla för kontakter mellan vårt län och omvärlden. Vi vill vara aktiva och fördjupa dialogen med de nationella myndigheterna.

Säkerställ internationellt flyg

Det är av strategisk betydelse för vår region att ha bra flygförbindelser, för att locka hit besökare och behålla huvudkontor för viktiga verksamheter. Strategin är att stimulera efterfrågan på reguljärflyg till och från Örebroregionen.

Nu genomför vi strategin

Regionförbundet har uppdraget att utarbeta en strategi för länets utveckling som kommunerna och landstinget avser att genomföra i samarbete med andra parter. Förbundet har därmed också ansvaret för att driva genomförandeprocessen med ett så brett engagemang som möjligt.

Men Örebroregionens regionala utvecklingsstrategi "ägs" av alla som vill bidra till att vår region utvecklas. Med ägande följer ansvar. För att omsätta strategin till handling krävs åtaganden, samarbete, handlingskraft och mod. Det är därför viktigt att den organisation som är beredd att ta sin del av ansvaret för regionens utveckling manifesterar detta i någon form av formellt beslut.

Program och handlingsplaner

Strategin kommer att vara styrande för aktörer på nationell och regional nivå, stödjande för de som verkar på kommunal och lokal nivå och inspirerande för de som finns i näringslivet och den ideella sektorn.

En strategi på den övergripande nivå som det här dokumentet är kräver fortsatt konkretisering för att genomförandet ska bli effektivt. Strategin bryts därför ner i program med tillhörande handlingsplaner. Exempel på sådana program är det regionala tillväxtprogrammet och det kulturpolitiska programmet.

I de fall det redan finns program för specifika områden kommer dessa att revideras, för att koppla an till den regionala utvecklingsstrategin. För områden där det i dag saknas program bör sådana utarbetas i ett regionalt sammanhang. En fullständig förteckning över program och handlingsplaner finns på www.regionorebro.se/rus.

Strategiforum

För att löpande säkerställa att beslut och handlingar sker i linje med strategins intentioner kommer vi att etablera ett strategiforum. Forumet träffas två gånger per år, en gång för att utvärdera årets insatser och en gång för att blicka framåt.

Det präglas av "högt i tak", öppenhet och dialog. Alla länets kommuner är representerade i forumet liksom landstinget, universitetet, länsstyrelsen, näringslivet, statliga myndigheter, ideell sektor och andra.

Uppföljning och utvärdering

Varje år kommer vi att följa upp strategiarbetet i dess helhet. Det innebär att vi granskar den regionala utvecklingsstrategin, program och handlingsplaner, registrerar måluppfyllelsen och diskuterar åtgärder för att öka effektiviteten i utvecklingsarbetet.

Som stöd för uppföljningen använder vi en lista på mått och indikatorer (se bilaga) som kompletterar de mål som presenterats under utvecklingsområdena.

Det är viktigt att säkerställa att de genomsyrande perspektiv som lyfts fram i avsnittet "Det är människor som formar framtiden" verkligen beaktas i allt arbete som är kopplat till strategin. Därför kommer regionförbundet att utse en granskare för vart och ett av perspektiven. Granskarens uppdrag blir att i alla sammanhang borga för dessa perspektiv.

Inför den revidering av strategin som bedöms äga rum en gång under varje mandatperiod kommer vi att utvärdera effekterna av det genomförda utvecklingsarbetet.

En styrgrupp med ledande tjänstemän i regionen leder uppföljningsarbetet, på uppdrag av regionstyrelsen.

För att stödja genomförandet och den löpande uppföljningen inrättas ett regionalt utvecklingslaboratorium. Det får en samordnande roll för analyser, återkoppling och idéutveckling om frågor med relevans för strategin.

**REGIONFÖRBUNDET
ÖREBRO**

Regionförbundet Örebro
701 83 Örebro
Besöksadress:
NetCity, Forskarvägen 1
702 18 Örebro.

Tfn: 019-602 63 00
Fax: 019-18 98 29

E-post:
regionorebro@regionorebro.se
www.regionorebro.se